

דהבנינו ואלמדה

אצרות דעת, נשפי חיוזק ופיקי הדרכה מלוקטים מאוצר שיעוריו של הגה"ח רבי שמעון שפיצער שליט"א

להפוך ייסורים לחיצי אהבה!

היתכן?! וכיצד עושים זאת?

י קבל מעתה את השפע שלו בלי שום לבושים ויחלקו ממנו כל הקשיים! (דבר זה כתוב ושנוי ומשולש בספרי תלמידי בעש"ט הק' זי"ע"א שקבלו ממנו, ולהרחבת הדברים ראה ספר בעש"ט עה"ת פרשת ויגש ופרשת נצבים ובמקור מים חיים שם במ"מ ובציונים).

ולא יבול יוסף להתאפק

ה'שפת אמת' (ויגש, תר"ל"א) ביאר בדרך זו את מה שאירע עם אחי יוסף בבואם למצרים עם בנימין. בתחילה, כששבו אל אביהם ושמעון איננו אתם, הרהרו במחשבתם: מדוע כל הבאים למצרים לשבור אוכל מקבלים את מבוקשם על אחר מבלי שיעירמו עליהם קשיים מיוחדים, ודווקא אנו מערימים עלינו קשיים על גבי קשיים? כבר מתחילה חשדו אותנו כמרגלים ולקחו לנו את שמעון ועתה מבקשים ליקח מאתנו גם את בנימין בן זקוניו של אבינו, מדוע לנו כל הצרה הזאת? - "ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלוקים לנו?"

אולם כשראו שהעסק רק הולך ומסתבך, הולך ומתדרדר, הבינו שהשפע שלהם עטוף בלבושים רבים, וגמרו אומר לגלות הלבושים על ידי שיכירו בכך שהקב"ה מסתתר בפנים ושהכל יאמחו יתברך. ולכן ניגש יהודה אל יוסף בשבוע למצרים וסיפר לו את כל אשר אירע עמהם מאז בואם בראשונה ועד עתה, מהחל ועד כלה, כשהפעם הוא מודה שהוא מכיר בכך שהכל יצא מאת ה' (ובזה מתורץ מה שהקשה הרמב"ן מדוע הוצרך יהודה לטעון בפניו את כל סיפור הדברים), וכיון שגמר לספר את כל הסיפור באופן זה, מיד "ולא יבול יוסף להתאפק ויתודע אל אחיו!"

וידי הנחש למטה בכפו

כן נמצא יסוד זה בספר 'שמירת הלשון' למון החפץ חיים' זצוק"ל (פרשת שמות), כי הגה כשהקב"ה שלח את משה אל פרעה, שאל את משה: "מה זה (כתיב מזה) בידך?" ויאמר לו משה - "מטה" (שמות ד, ב). ופירש רש"י: "לכך נכתב תיבה אחת (מזה), לדרוש - מזה שבידך אתה חייב ללקות, שחשדת בכשרים". וכתב על זה **ה'חפץ חיים'**: "ומזה נוכל להבין דכל עניני לשון הרע ורכילות, שנפרעין מן האדם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא (כדאימא בחוספתא דפאה) הוא גם כן באופן זה, שלא נצרך להביא לו סיבה רחוקה **לחפרע ממנו, אלא מהעסק שבידו יסובב לו העונש!**"

וממשיך **ה'חפץ חיים'** לפרש על פי דרכו את המשל הפסוקים (שם פסוקים ג-ד): "וישליכהו ארצה ויהי לנחש" - רמז לו שבדברי לשון הרע נברא הנחש המקטרג למעלה על האדם שרוצה לנשוך אותו. שלח ידך ואחוז בזנבו - רמז לו שבוה שיעו מפניו עדיין אין ניצול ממנו, עד שיקבל עליו העונש (ובלשון זמננו - אל תחשוב שאם תלך לשדך מעיקרות על ידי התפילה או על ידי עשיית סגולות מסוגלות שנותן תימצל מן הקשיים הפוקדים אותך). "וישליח ידו ויחזק בו" - לא נאמר 'ויאחז בו', רק "ויחזק בו", רמז שעשה משה רבנו ע"ה כרצונו ה', ועוד יותר שהחזיק בו, שבוה הוא מסוכן יותר, אבל תיכף שנתרצה לזה נסתלק ממנו העונש. "ויהי למטה בכפו" - בכפו דייקא, רמז בזה, שבוה שהאדם מקבל על עצמו הייסורים שהובאו עליו, תיכף מסתלק ממנו הדין שלמעלה!"

כשאתה מקבל את הייסורים הבאים עליך באהבה ואומר בפה מלא "כל מה דעביד רחמנא לטוב עביד", מסתלקים הייסורים תיכף ומיד ובעודם בכפיך.

בגליון הקודם הזכרנו את דברי האור החיים הקדוש (פרש ויגש) "סמא דיסורי קיבולי" - כשמקבלים את הייסורים באהבה ואין מתנגדים להם, זה גופא גורם להם להיעלם. ובה ביאר מדוע לא התחיל השעבוד כל זמן שאחד מירודי מצרים היה קיים, מפני שקבלו גזירת מלך לרדת למצרים בצרון, ורק יוכבד וסרח בת אשר אע"פ שהיו מירודי מצרים, כיון שהובאו על ידי יעקב שלא מרצונם, לפיכך היה השעבוד בימימהם.

קעת נרחיב מעט בענין זה היות שהוא עבודה גדלה ואלפים רבים יעידון גידון שעל ידי קבלת הייסורים באהבה נסתלקו מהם הייסורים. אצל רבים נסתלקו הייסורים לגמרי, אצל אחרים נסתלק חלק המרור שביסורים, אך הצד השווה שבהם שזכו לחיים טובים ומתוקים בזכות קבלת הייסורים:

כל מה דעביד רחמנא לטוב עביד

זה לשון המהר"ל הקדוש בספרו 'תניבות עולם' על מעשה דרבי עקיבא שהלך בדרך עם חמורו תרנגול ונה, וכשביקש אושפיזא לא נתנו לו, ולא זו בלבד אלא שנטרף החמור על ידי אריה ונאכל התרנגול על ידי חתול וכבה הגר על ידי הרוח (תיב הבטחון פ"א): "ולפיכך אמר ר' עקיבא כל מה דעביד רחמנא לטוב, כלומר כי הוא בוטח בה' כי מה שנועשה לו לטוב עביד, ומחמת בטחונו בו ית' נעשה לו הדבר ההוא לטובה מדבר שהיה נראה רע!"

פירוש, האומר בפיו "כל מה דעביד רחמנא לטוב עביד" מגלה בזה דעתו שהוא בוטח בה', ומה הפירוש בוטח בה'? בוטח בה' פירושו שהוא נוהג בו אימון שגם אם בעיני הבשר שלו נראה הדבר שהוא עושה לו כרע, אינו אלא טוב, וכיון שהוא בוטח בו, ממילא נהפך הדבר לטובה גם בעיני הבשר כי כך הוא הכלל - "הבוטח בה' חסד יסובבנו" (תהילים לב, ג). דהיינו שהוא זוכה לראות חסדים גלויים! למדנו מדברי מהר"ל שהטעם במה שאמרו "סמא דיסורי קיבולי" הוא מפני שהמקבל את יסוריו באהבה בוטח בה', וכשהוא בוטח בה' - ממילא נהפך לו הכל לטובה. זה לשון תנא דבי אליהו רבה (פ"ק ג): "כל המודה ביסורין ושומח בהן נותנין לו חיים בעולם הזה ולעולם הבא שאין להם סוף". הא לנו שהשומח ביסורים לא רק בעולם הבא יקבל את שכרו, אלא אף בעולם הזה יהיו לו חיים טובים, והוא מהטעם האמור, כי השמח ביסוריו ומודה עליהם, עובד את עבודת הבטחון כדעבי, והבוטח בה' נהפך לו הכל לטובה.

הפשטת השפע מן הלבושים

ונבאר יותר: כשהאדם זקוק לדבר מה והדבר מגיע אליו בקשיים מרובים, פנימיות הדבר הוא שיש מהלך של שפע הנמשך עליו עטוף בלבושים, וסיבת הלבושים היא המקטרגים הרוצים למנוע ממנו השפע. ומעתה כשהאדם עומד ואומר: "אני מאמין בכך שמה' יצא הדבר שיעמדו המקטרגים ויעכבו את השפע מלבוא אלי, ומפני שהוא רוצה לדבר עמדי על ידי כן, ואני מכיר בכך שהוא עושה כן אך ורק לטובתי", הוא מפשיט בכך את הלבושים מן השפע, שהרי הוא מודיע בפיו, במוחו ובלבו, שהוא יודע כי השי"ת מסתתר מאחורי הלבושים, והלא כלל הוא בדינו שכאשר האדם מפשיט את הלבושים מלמטה, הקב"ה מפשיט את הלבושים מלמעלה, כי הקב"ה מתנהג עם האדם באותה דרך שהוא מתנהג, וכמאמר הבעש"ט הקדוש על ה"צ'לך", שהנהגת הקב"ה עם האדם דומה לצל, ואם כן הדין נותן לפי סדר הנהגת העולם, שאדם זה

יסוד מוסד לתכלית היהדות
הפטיר החפץ חיים: "ובזה יבואר מה דאיתא במסכת עבודה זרה (דף טז, ב) "כשנתפס ר' אליעזר למינות (המינים הרומאים תפסוהו ורצו לכופ אותו לעבודת סוכים), העלוהו לגרדום לידון (למיתה). אמר לו אותו הגמון: "זקן שכמותך יעסוק בדברים בטלים הללו?!" (לרש"י נתכוון לדברי תורה, עפ"ר לפומיה דהגמון). אמר לו: "נאמן עלי הדיין". כסבור אותו הגמון עליו הוא אומר (שהוא הדיין ושהוא מסכים לדבריו שלא היה לו להתעסק בדברים בטלים), והוא לא אמר אלא כנגד אביו שבשמים (כלומר, נאמן עלי הדיין האמת שבאמת דני לית לו צרה שפשעתי לכוני). אמר לו (הגמון): "הואיל והאמנת עליך (מתני בי את אמונך) דימוס (נשבע אני באילל דימוס!) פטור אתה". עד כאן לשון הגמורא. והענין הוא, דכיון שר' אליעזר קבל עליו דין שמים, תיכף נסתלק ממנו הדין, ועלה בלב הגמון שעליו הוא אומר, ופטורו!"

וכן כתב כן בקצרה בספר "שם משמואל" (אמור ת"ר) וזה לשונו: "והנה זוהי העצה היעוצה ויסוד מוסד לתכלית היהדות להיות בתמימות ושלא לחקור ולהרהר אחר שום דבר, אך איך שהוא - יבין האדם שכן הוא טוב, ואז הוא לחלקו של השי"ת וטוב לו. ובאמת אם האדם הולך בתמימות ומקבל עליו באהבה כל מה שבא עליו מהשי"ת. בזה הוא מסלק מעליו כל המקטרגין ונושע מכל צרותיו! זה שרמזו ז"ל במסכת עבודה זרה - "מאחר שקיבלת עליך את הדין, דימוס פטור אתה!"

כמה מדרגות

והנה כאן עלינו לדעת שיש כמה וכמה מדרגות בקבלת הייסורים באהבה, וככל שיוסיף האדם לעלות במדרגה, כך יתמעטו הקשיים הפוקדים אותו, וכפי שדיברנו כבר בעבר שבמידת הבטחון יש אלפי רבבות מדרגות, שהרי כל יהודי הוא בעל בטחון בטבעו, אלא שאם לא יעבוד על זה לעלות במדרגה למדרגה, יישאר למטה, וכשהוא עובד על זה על ידי שהוא מחזק את לבו בבטחון בשעת צרה, הוא עולה במדרגה, וכן הוא עולה ועולה עד שמגיע למדרגות רמות. כפי שהאדם יכול לבחור איך להמתיק את הקפה שלו, אם בכפית סוכר אחת או בשתי כפיות או בשלוש וכן הלאה, כך יכול האדם לבחור איך להמתיק את חייו. אם יאמר כשבאים עליו קשיים: אני מאמין שהם מאת ה' לטובתי, ימתיקם בכפית סוכר אחת, ואם ייצא אז בשירה וזמרה להודות ולהלל לה', ימתיקם בשתי כפיות, ואם כאשר יחזרו כאביו להתעורר (ששרי הוא שר ודס) יזכיר לעצמו שוב שהכל מאת ה' לטובתי, ימתיקם בשלוש כפיות, וכן הלאה.

היו אומר: אין זה לחש העובד כסגולה - היו לי קשיים, אמרתי "כל מה דעביד רחמנא לטוב עביד" והקשיים נעלמו כלא היו. יש ובאמת הקשיים מסתלקים מיד, אבל בדרך כלל כשמדובר בקשיים יותר מורכבים, יצטרך האדם לחזק את לבו עוד ועוד במדת הבטחון, לשמוע דברי חיזוק מאחרים, להזכר בדברי חיזוק ששמע פעם, וכן הלאה על זה הדרך, וככל שיוסיף בזה, כך יוסיף לעלות במדרגות הבטחון ולהתקרב אל בוראו, וכפי שיעלה במדרגות כך יוסיף חסד ה' להאיר עליו!

(מתוך סדרת השיעורים על "שער הביטחון" שבספר "חובות הלבבות", שיעור כ"ה. לשמיעת השיעור המלא, חייגו לקו השיעורים (בא"י), לחצו בכניסתכם למערכת 2 (-) שיעורי חובות הלבבות, ובהודו שיעור 25. שמעו וביטחון)

השקעתי והפסדתי, האם כל השקעתי היתה לריק??

'השקעה', 'יגיעה' ו'מצליחות' בהשקפה של תורה!

תלויה במה שעשה בהיותו בתוך מעבר זה:

תקנות היהודי

הנה בעבר הזכר החילוק בין צדקת היהודי לצדקת הגוי, היהודי נותן צדקה כי הקב"ה רצה שיוציא משלו ויתן לזולתו, "ולא ירע לבבך בתוך לו", ואילו הגוי מסתכל תמיד על התוצאה, 'הבה ואראה מה ארוויח מזה'. מטעם זה אמרו חז"ל שהיהודי הנותן צדקה על מנת שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, וביארו התוספות כי אצל היהודי גם אם לא יתקיים התנאי ולא יחיה בנו, לא יתחרט על הצדקה שנתן, מה שאין כן הגוי שאם לא יתקיים התנאי יבעט ויתחרט.

זהו היסוד, הגוי מסתכל על התוצאה, ולכן אם התוצאה מאכזבתו הוא מתחרט. היהודי הגם שהוא מבקש איזו ישועה, לא בשביל זה הוא נותן, אלא נותן כי הקב"ה רוצה שיתן. וכן הוא בכל דבר, לא רק בצדקה. הגע בעצמך! יהודי שנסע לקברי צדיקים ואמר את כל התהלים בשביל חולה שיתרפא ובסוף נודע לו שהחולה נפח את נשמתו, וכי הוא מתחרט בעבור כך על התהלים שאמר? בוודאי אינו מתחרט! כי היהודי מבין שהקב"ה רצה ממני שיאמר תהלים לרפואת החולה, זה היה העבודת ה' שלו, ולכן גם אם בסוף נפטר החולה, סוף סוף אני קיימתי את תפקידי ונחלתי הצלחה. אין פירושו של דבר שקיימתי את שליחותי ושליחותי לא עלתה יפה, אלא פירושו שקיימתי והצלחתי, יענתי ומצאתי. מה מצאתי? מצאתי קרבת אלוקים שהיא תכלית חיי.

תוצאה הפוכה אינה מורה על כשלון!

ומעתה צריך ללמוד שאם עשה דבר מה בציפייה לתוצאה מסוימת ויצאה תוצאה אחרת הנראית בעיניו ככשלון, אין זה אומר שלא ביצע את תפקידו נכונה, כי כמו שהתוצאה אינה מורה על הצלחה, כך התוצאה אינה מורה על כשלון בביצוע התפקיד. הן הסיבה שאדם כזה תולה את שינוי התוצאה מכפי שציפה בכשלון בביצוע התפקיד היא מפני שהוא מפרש את שינוי התוצאה כחוסר הצלחה, כי לכן הוא מגיע למסקנה שלא עשה את הדבר הנכון ואילו היה עושה את הדבר הנכון, היה מצליח. אבל באמת אין הדבר נכון כלל, ואם אמנם יתכן שלא עשה את הדבר הנכון ובאמת יצטרך לעשות חשבון הנפש לבחון זאת, מכל מקום אינו יכול ליקח ראייה ממה שנשנתה התוצאה, שהרי יתכן שבאמת נחל הצלחה גדולה אשר נמדדת בדרך שעשה ולא בתוצאה הסופית, והצלחתו נזקפת לעשיית הדבר הנכון מה שהביאה לו סייעתא דשמיא!

דוגמא לדבר:

דוגמא לדבר: האדם השקיע כסף ולא נותר כלום ממנו. פעמים הרבה יש שיגלה שלא עשה את הדבר הנכון, והיינו כגון שלא היה לו הכסף להשקיע וכל שכן אם לקח הלוואות בשביל זה, שהוא עוול גדול מאוד, ואפילו אם היה לו הכסף, הלא אסור היה לו להשקיע את כולו, אלא צריך היה להשליש.

אך אנו מדברים במי שעשה את הדבר הנכון, וכגון שהיה לו הכסף הדרוש בשביל ההשקעה והתייעץ עם מומחים ואף שאל בעצת איש אלוקים, ובסוף ירדה השקעתו לטמיון. ידע אדם זה שאין שום הוכחה ממה שהשקעתו ירדה לטמיון שלא עשה את הדבר הנכון, וזאת משום שתכליתו היתה שכאשר מזדמנת לו הצעה

די כן יוכל לשבת וללמוד ולקיים מצוות ה' בהרחבה, שבת ויו"ט, ולהשיא את הצאצאים בהרחבה.

הן כל המחשבות האלה הגם שהן נוגעות ברוחניות, הן נובעות מהסתכלות גויית, מההסתכלות שהתוצאות הן אלה שקובעות את ההצלחות.

אמנם מתפללים אנו שיהיה אך טוב וחסד לכל בני ישראל, בני חיי מזוני וכל טוב בעולם, וכן התפללו הצדיקים תדיר, כי כך הקב"ה רוצה שיהיה לבני ישראל כל טוב שבעולם, והרי זה מקדש שמו בקרב האומות כשרואים שבני ישראל אינם חסרים מאומה, כמו שכתב הרב מלבי"ם ז"ל בפרשת המן על הפסוק "ובוקר וראיתם את כבוד ה'".

אך מכל מקום לא זה מה שמחשיב את חיי האדם כחיים מוצלחים. שתי סוגיות שונות הן שלא קרוב זה אל זה. מצד אחד מתפללים על כל טוב שבעולם ומבקשים חיים של עושר וכבוד, חיים של יראת שמים וכו', ומצד שני עלינו לדעת שלא אלו קובעים את הצלחת האדם.

הצלחה נמדדת בקרבת אלוקים בלבד!

הצלחת האדם נמדדת בדבר אחד בלבד, בקרבת האלוקים. אם האדם מגיע לקרבת אלוקים, הרי הוא מוצלח שבמוצלחים! כל השאר הם מתנות שהקב"ה נותן לו, מתנות ולא הצלחות, כי לא בעבורם בא האדם לעולם! היו מן הצדיקים שלא היתה להם פרוטה בכיסם כי היו במזל עניות, והיו המוצלחים הגדולים ביותר! כמו כן היו צדיקים שלא זכו לפרי בטן, והיו מהם שהולידו בנים, אך הבנים לא היו מוצלחים. כך יש בדורנו וכך היה בדורות הקדומים. ראו נא מה היה עם אברהם אבינו, עד מאה שנה לא הוליד בנים, וגם כשהוליד, הוליד את ישמעאל. אמנם הוליד גם את יצחק, אבל לא זה קבע את הצלחתו, מה שקבע את הצלחתו הוא עשרה הנסיונות שלו!

המטרה היא לחיות את המצבים!

ונחדד: כשישנה האדם את תפיסתו ויבין שההצלחה נמדדת אך ורק על פי קרבת האלוקים של האדם, יבין בכל מעבר שיש לו בחייו, שאין המטרה למצוא את עצמו בעבר השני, כי גם אם יעשה הכל כדי למצוא את עצמו בעבר השני, כשיגיע לשם, יגלה שיש לו עוד מעברים שהוא צריך לעבור, אלא המטרה היא לעשות את הדברים הנכונים בתוך המעברים, ובזאת תהיה הצלחתו! אל הנסה בשום אופן להמלט מן המצב, כי אז תאבד את הצלחותיך, כי הצלחותיך טמונים בדרך שאתה עושה ולא בתוצאה הסופית.

בחור שנמצא בישיבה ומרגיש ששום דבר אינו לרוחו שם, לא החברים ולא המגיד שיעור ולא החומר הנלמד, ומיחל לעבור את שנות הישיבה כמה שיותר מהר ולצאת אל העולם הגדול, לעולם לא יהיו לו חיים, כי גם כשיבוא בברית האירוסין, יצפה בכליון עינים להגיע לחתונה, וכשיגיע לחתונה יצפה בכליון עינים להוליד בן, וכשיליד בן יצפה לגמלו וכן הלאה, תמיד יהיה בציפייה דרוכה ולא יהיה מחובר לחייו.

האדם צריך ללמוד לחיות את חיינו מתוך הכרה שבכל מצב שהוא נמצא שם טמונה הצלחתו, כך שאינו צריך לצפות כלל שישתנה המצב, ואם בדרך משל הוא מתבגר והולך ועדיין לא מצא את זיווגו, יבין שכאן במצב זה הוא יכול לבנות את קרבת האלוקים שלו, ואם תבוא הישועה וימצא את זיווגו, זה יהיה רק בדרך אגב, אבל ההצלחה

ידועים דברי חז"ל (מגילה ה, ב): "אמר רבי יצחק, אם יאמר לך אדם יגעתי ולא מצאתי - אל תאמן, לא יגעתי ומצאתי - אל תאמן, יגעתי ומצאתי - תאמן".

הנה רוב בני אדם מוצאים את עצמם מתי שהוא שיגעו ולא מצאו, ולוואי רק פעם אחת. בדברים הכי כואבים ורגישים שבחיי האדם, האדם מרגיש שיגע ולא מצא. "היודע לך כמה כספים השקעתי בזה?! כמה שעות השקעתי בזה...!?"

יש שהאדם מחפש שנים הרבה מי שיעזור לבניו ואינו מוצא, יש שהאדם עושה שנים הרבה ככל אשר לאל ידו להתפרנס בכבוד, כבר השתדל והתפלל והתחזק בבטחון, ואפס. כפי הנראה הקב"ה רוצה אחרת, הוא אומר, ובכל אופן אינו רואה שמתקיים בו יגעת ומצאת.

סימן שלא יגעת!

אולם חז"ל שהם אמת ותורתם אמת גילו לנו שלא יתכן הדבר, אין מציאות כזאת שיתייגע האדם ולא ימצא, והשאלה היא איך הדבר עולה בקנה אחד עם המציאות הנראית לעין, כאשר בני אדם מתייגעים הרבה הן בעניינים גשמיים והן בעניינים רוחניים ואינם מוצאים. והנה ידוע מה שאמר הרה"ק מקאצק זיע"א, שאם האדם ראה שלא מצא, סימן הוא שלא יגע, ולפי זה אם יתעקש לומר שיגע ואעפ"כ לא מצא, יאמר היפך דברי חז"ל!

מצאת!

אולם בספר "בינה לעתים" (עת לדרוש דרוש לג) כתב: "אם יגעת בתורה ולא הצלחת להבינו, אל תאמין שהוא כן באמת שלא מצאת, כי אדרבא מצאת הרבה, שהיגיעה עצמה היא המציאה ותחשב לך להשגת תכלית!" ובוזה הוא מפרש לשון הפסוק "אשרי כל ירא ה' הולך בדרכיו, יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך", יגיעתך היא מציאתך ומחמתה עליך להרגיש מאושר ושמוח! ואכן החסידים היו חוזרים הרבה על יסוד זה: אל תאמין שלא מצאת, אם באמת יגעת, בהכרח מצאת, כי היגיעה עצמה היא המציאה!

הצלחה אמיתית מהי?

ולמען האמת דברי הצדיקים משלימים אלו את אלו, מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי. וכה אמרו: אם אתה מרגיש שיגעת ולא מצאת, או שלא יגעת ולכן לא מצאת, או שיגעת אלא שאתה טועה וסבור שלא מצאת. ולפעמים שניהם קיימים, יגעת רק מעט ולפי ערך יגיעתך מצאת, אך אינך מרגיש את מציאתך מפני שהיא דלה בערך היגיעה, ע"ז באים דבריהם!

צריך להתבונן בזה הרבה, כי בלא זה נחיה בעולם אחר, עולם של שקר, שהרי העולם צועק היפך זה. בעולם החול מחפשים בכל עת להגיע ליעדים ורק מי שמגיע אליהם נקרא 'מוצלח'. בעולם זה מחשיבים הצלחה רק כשרואים תוצאה גלויה לעין. ואם אצל הגוי פסגת ההצלחה היא כאשר יקבל כבוד, מנון ותואות אחרות (כל אחד לפי מדרגותיו, כי גם אצל הגוי יש מדרגות שונות בטמטום הלב, יש מי שתאוותיו שפלות ביותר ויש מי שנודע בעולם הגדול כדי למלאות סיפוקו וכו'), הרי שאצל היהודי שיועד שתכליתו להגיע לדברים רוחניים, פסגת ההצלחה היא כאשר יקבל כבוד מענין רוחני, כגון שיתמנה לרב או מגיד שיעור או שיהיה מחבר ספר או יעשה שידוכים הוגנים או שיהיו לו בנים מצוינים עם שם טוב. וכן בענין הממון, ההצלחה תיחשב אצלו כאשר יתרבה ממונו ועל

ההשקעה כספית יתנהל נכונה, שתהיה לו הענוה הדרושה וההכרה האמיתית שאין הדבר תלוי כי אם ברצון ה' ושיתפלל לה' שינחהו בדרך הנכונה ושיברר אם באמת ראוי לו לעשות את ההשקעה וכו', וכיון שעשה את כל זה, הגם שהשקעתו ירדה לטמיון, יוכל לומר על עצמו "יגעתי ומצאתי", כי יגיעתו לא היתה למצוא את המקום הנכון להשקיע, אלא למצוא את מהלך התורה ולהצמד אליה בעצמנו עינינו, וכיון שעשה כן והתייעץ ואף שילם לשם כך מכספו, נחל הצלחה גדולה מאוד!

קרבת ה' - הצלחה!

כמה כאב יש אצל אנשים האומרים 'הפעם ניסיתי כל מה שיכולתי, לא התעצלתי, התייעצתי עם יראי ה', אמרתי תהלים, חיכיתי בסבלנות כדי לעשותו ביישוב הדעת ולא בפזיזות, ולא מצאתי, קיבלתי שתי סטירות לחי' אל תאמין לדברך, כי בוודאי מצאת. אם יגיעת מצאת. איי, אינך רואה תוצאות, אבל זכית לקרבת אלוקים הן בשעת מעשה והן עכשיו כשהתוצאה נשתנתה מכפי שרצית, שהרי גם עכשיו אתה מתבטל לה' וממשיך לדבר עם הקב"ה ולהתחנן בפניו שיצילך מהמצב החדש שנקלעת בו. זה נקרא הצלחה. בסוף בסוף, כשתעלה השמימה לאחר מאה ועשרים, באיזה הצלחות יתחשבו? בהצלחות אלו, לא בכל ההצלחות המדומות שנקראות הצלחות בעולם השקר. ולמען האמת, עוד תראה שתזכה גם להצלחות הנקראות הצלחות בעולם השקר, שהרי כך הבטיח הקב"ה בפרשתו והיה אם שמוע שההצלחות החיצוניות יבואו בעקבות ההצלחות האמיתיות, ואם אינך רואה אותן עכשיו, תמצא אותן בהמשך!

ז' זכור

זאברהם שב למקומו - כמקודם!

כבר הובא כמה פעמים פירושו של הגה"ק משינאווא זיע"א על הפסוק "זאברהם שב למקומו". היה זה כאשר התפלל פעם בכל כוחו על יהודי אחד שהיה שרוי במצוקה באשר רצו לשפטו והשתדל בשבילו הרבה והדבר לא הועיל.

אמר אז הגה"ק בזה הלשון (נדפס בדברי יחזקאל): התורה הקדושה סיפרה על צדקת אברהם אבינו ע"ה, הדנה הוא המליץ לפני הבורא ית"ש על אנשי סדום להצילם ואמר "אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר וגו' חלילה לך מעשות כדבר הזה וגו'" ואח"כ אמר "אולי ימצאון שם ארבעים" ואח"כ אמר "אולי ימצאון שם עשרים" ואח"כ אמר "אולי ימצאון שם עשרה", וכל עבודתו היתה רק להצילם, אך לא פעל כלום בבקשתו אצל השי"ת שבשילם, כדכתיב אח"כ "וה' המטיר על סדום וגו'".

אעפ"כ כשלא פעל כלום לא התעצב אברהם מזה, רק הוא עשה את שלו שהתפלל, וכשלא פעל בתפלתו לא היה זאת עסק שלו, כי ידע שהקב"ה כל דרכיו משפט ואין עול, ותיכף אברהם שב למקומו (לשון הפסוק): "יחל ה' כאשר כלה לדבר אל אברהם ויברכהו שב למקומו", היינו למדרגתו הראשונה, לעבוד את השי"ת בשמחה כמקודם!

הפסוק הגה"ק: והתורה הקדושה היא נצחית, וכן ראוי להיות כל אחד מישראל.

הנה כי כן, היודע את האמת מבין שההצלחה אינה תלויה בתוצאה אלא בדרך, ואם כן הוא יכול לחזור למקומו הראשון ולהיות בשמחה ובטוב לבב. אין הפירוש שאברהם אבינו ויתר על ההצלחה, אלא שהבין שנחל הצלחה גדולה מאוד ונתקיים בו יגיעת ומצאת תאמין.

במוחנו אנו רגילים לומר לעצמנו תמיד: 'זה לטובה', יש לזה חשבון', 'בוודאי ייצא מזה דבר טוב', 'כול הייתי להפסיד יותר!'. חשבון אמיתי הוא, אבל הוא כבר מתייחס לתוצאה, ויש חשבון נוסף שצריך לבוא קודם, והחשבון הוא שגם אם נניח שהיה יוצא מזה רק הפסד, את ההצלחה כבר היתה לי, ומה יהיה בסוף, זה כבר ענין אחר, והוא רק בא כשלב שני, שבוודאי ייצא מזה דבר טוב כי הקב"ה עושה רק טוב, ועוד זאת נותן טוב גלוי לעושי רצונו!

ונתעלה, כי זה כבר נושא אחר, ואם זה אכן יקרה, הרי זה רק מהסייעתא דשמיא שזכה לה מפני שעשה את הדבר הנכון, אבל זה כבר ענין צדדי, והדבר העיקרי שבגללה הוא נתמנה למגיד שיעורו הוא כדי שיקרע את עצמו, כי על ידי כך הוא מתבטל להקב"ה ונעשה קרוב אליו!

ז' זכור

בין אב לבנו

וכמו שהוא בין רב לתלמידו, כך הוא בין אב לבניו. הנה כשיש לו לאב בן אחד שאינו מוצלח כל כך, מה הוא אומר? 'ברוך ה', עשרה בניו נתן לי ה', עם כולם הצלחתי חוץ ממנו, וכי עם כולם הייתי חייב להצליח!'

הוא אינו מבין שההצלחה הגדולה ביותר שלו נזקפת לזכותו. כשהוא שומע דברים אלו, הוא עומד כמשתומם, הרי בן זה הלבין את זקני! לא, אינך קולט, זהו הבן שהביא לך קרבת אלוקים. כל השאר רק הביאו לך גאווה!

הגעת לתכלית חייך אך ורק בזכות בן זה שעשה לך צרות, כי הוא זה שהכריח אותך להתעלות מעל הקרקע, הוא זה שהכריח אותך לנשוך את שפתך כדי שלא לומר דבר שאינך צריך לומר, ובגללו נאלצת להזיז מוסף אשר יגיעת עליו קשה כל כך כדי לשלם לאברך שידבר אתו למרות שלא ראית תוצאות. כל אלו הצלחות נפלאות הן!

כאילו קיים מצוות

לסיים, יש להביא לשון נפלא מספר "תפארת נפתלי" להרה"צ רבי נפתלי הירצקא העניג זצ"ל אב"ד שארמאש (פרשת תולדות): "בענין גידול בנים על דרכי התורה והיראה, הרבה בני אדם שמצטערים על זה שלא עלה להם כרצונם ורואים אחרים שאינם מתייעים את עצמם כל כך ועם כל זה עולה בידם לראות זרע ברך ה', וזה גורם להם להתרשל מגידול שאר בניהם (כי אם אין חינוך הבנים תלוי ביגיעת האב, מה לנו להתיעג).

זה טעות, כי חז"ל אמרו "יגיעת ולא מצאת אל תאמין", וגם אם רואה בעיני בשר שלא הצליח זה רק לפי ראות עיניו, אבל הקב"ה מצרף למעשה את מחשבתו, ואם האדם מתייעג לחנך את בניו בדרך טובה ולא עלה בידו ואפילו אם יצא ממנו בן רשע חלילה, מכל מקום הקב"ה קובע לו שכר כאילו העמיד בן צדיק, כאילו חנך עשה כל ימיו מצוות ומעשים טובים שאינם נוחל חלק בהם, כי לא יגרע מצדיק עינו, ורק לפי ראות עיני בני אדם אין לו זכות, אבל הקב"ה נותן לו שכר הרבה כפי צעדו ועמלו במה שהדריך בנו לטובה!"

ומוצא שם רמז לדבר בפסוק במשלי (כג. כד) "גיל יגיל אבי צדיק", היינו מי שהתייעג הרבה להדריך את בנו בדרך צדיקים ולא עלתה בידו, שנקרא אבי צדיק, ויגיל לעולם הבא, כי לעולם הבא יקבל שכרו כאילו עשה בנו מצוות ומעשים טובים כל ימי חייו!

האמת שהדבר הגיוני מאוד, כי מה עוד הקב"ה תובע מן האדם חוץ מזה. ראו נא כמה יהודים יש שעבדו והתייעגו לחנך את בנם בדרך התורה, ואף השיאום עם משפחות טובות, ולפתע התרחש המפנה והתחילו להתדרדר עד שנפלו למגרי לזאבון כל לב. אין ספק שמה שמוטל על ההורים הוא רק להתייעג, זה ותו לא.

אל תאמין!

יטען האדם: 'הלא נתקיים בי יגיעת ולא מצאתי במלוא מובנתי'. נענה לעומתו: 'אל תאמין. אל תאמין שלא מצאת. באת לעולם כדי להגיע לקרבת אלוקים, רק לזאת כי אילו כדי להעמיד זרועות ישרים, אין הקב"ה זקוק לך, הוא יכול לעשותו לבדו. הוא רוצה ממך רק אחד, שתתייעג בתוך המצבים שאתה שרוי בהם ותתקרב אליו, ואם אתה עושה כן - אתה נוחל הצלחה, וכיון שכן תזכה ממילא לשמחה ברכה וטובה בתוך אותו מצב שאתה שרוי בו!' אמנם אין קל לשנות את תפיסתנו, שהרי אנו חיים כל חיינו סביב התוצאות, אם תוצאות רוחניות ואם תוצאות גשמיות. אבל זהו האמת ויראי ה' חיו עם אמת זו, וכשמתגלים לחיות כך, יותר קל להגיע לקרבת אלוקים ואין באים לידי צער...

ה' ה' הצלחה

הצלחה בבין אדם לחבירו

כל זה נכון לא רק כלפי הענינים הכספיים של האדם, אלא גם כלפי המצבים המורכבים שהאדם נקלע בהם, וכגון ענינים של בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו. הן ידוע בשלום בית שעיקר גדול הוא מדת הנתינה של האדם. וכתב נאמר שאין רואה תמיד תוצאות, ויתכן שיתן האדם מבוקר ועד ערב ולא יהיה בביתו לא שמחה ולא ברכה ולא טובה. יתכן שהמצב בביתו כה מורכב שאין עם מה להתחיל, וכל כמה שהוא נותן הוא רק מקבל קיתון של שופכים ובלי סוף עגמת נפש. והזכרנו בעבר שעל האדם ליתן בהרגשה של הכרת הטוב, שהרי בבית משקיעים בשבילו את כל הנשמה, ואף כאן יש לומר שלפעמים אין הדבר כן, כי יתכן שלא יקבל בביתו כלום מלבד מכות וצרות, ואף אם יתן ויחזור ויתן, לא ישתנה הדבר מאומה.

ובכן, דע לך שאין הצלחה יותר גדולה מזו! אין שום ספק בדבר! הרי האדם הגיע לזה העולם כדי להזדכך ולהתעדר, ואם הוא נקלע למצב כזה, כמה זיכור ועידון יש בזה. שכח נא לרגע אחד מהענין והבט רק על ההווה, הרי הזדמנות נפלאה יש לך ליתן לאשת חיקך שלא על מנת לקבל שום דבר בתמורה, ואם תקבל, קיתון של בוז תקבל. אם אתה משכיל לנצל את ההזדמנות, אין לך הצלחה גדולה מזו. ובעבור כך תקבל שמחה מהקב"ה, טובה וברכה, ובלי סוף הצלחות בחיך, כי הכלל הוא שמי שיש לו קרבת אלוקים, זוהי ההצלחות בלי סוף, אם כי אין הדבר מוכרח שתראה אותן בתוכם זה שבו אתה מזדכך. אל תנסה למצוא את ההצלחות בתוכם זה, כי חזיון כזה נובע מהסתכלות גויית, אלא תראה עצם זה שאתה נותן בבית למרות הקושי שבדבר, כהצלחה נכספת!

אינך קולט, זהו הבן שהביא לך קרבת אלוקים! כל השאר רק הביאו לך גאווה!

ז' זכור

בין רב לתלמידו

לפני שמוניתי לשמש כמגיד שיעור בישיבה קטנה, הלכתי לקבל הדרכה מיהודי אחד שמשמש כמגיד שיעור זה שלושים שנה ונסיגונו רב. אמר לי: "כל יום תקום ותתן תודה להשי"ת על הש"ת ועל הזכות שנתן לך לקרוע את עצמך (צוריסן און צופליק) בשביל ללמד דיבור בתוספות לבחור!"

כמה משפט זה נכון! אל תתן עכשיו תודה על שאתה זוכה לבנות גדולי תורה, אלא על עצם זה שאתה עובד קשה ומתייעג ועידון אין התלמיד מבין, על זה תתן תודה, כי זהו ההצלחה הגדולה ביותר, מה שבסוף יצא מתלמיד זה אינו מענייניך!

כך הוא בכל ענין של חסד שהאדם עוסק, עליו להודות לה' על שזכה להתייעג בשביל אדם מישראל. יתן תודה על שלא השיב מנה אחת אפיים למעליביו...

לפעמים יש שהמגיד שיעור משקיע כל כולו בתלמידים החזקים ואת התלמידים החלשים הוא מזניח. דגמה לנו שהוא עושה כן משום שנהנה להתפלפל עם החזקים ואינו יכול לוותר על הנאה זו. אך הסיבה האמיתית היא שאנו רגילים תמיד לתלות את ההצלחות בתוצאות, ולכן אומר המגיד שיעור לעצמו: מה אני צריך להתייעג עם החלשים ואשאר בדף הראשון? אשקיע בחזקים ואראה תוצאות נפלאות. הוא אינו מבין שהוא נעשה מגיד שיעור דווקא בשביל הגיעה, ולא כדי שבסוף יגלה שהבחור החלש עלה

האור והחיים!

רבינו חיים בן עטר זיע"א וספרו "אור החיים" הקדוש

(לרגל יום'ד דיליה ט"ו תמוז)

הקדמה למעשה

הנה הלומד תורה באופן כללי יש לו שתי תועלות מלימודו, האחת מה שנשמות מדבקת באותיות התורה ונעשית יותר זכה וקרובה אל השי"ת, והשניה מה שהוא לומד איך להתנהג, מה יעשה ומה לא יעשה, מה עיקר ומה טפל וכן הלאה. והדברים מבוארים ופשוטים שככל שהתורה שהאדם לומד גבוהה יותר, וצדיקים העידו עליה שמחברה למד תורה לשמה במדרגה גבוהה מאוד, יכולים לומדיה להשיג ממנה את שתי התועלות הנ"ל ביתר תוקף.

ואכן שני דיבורי קודש שיצאו מפי הרה"ק מרוז"ן זיע"א מעידים על כי שתי התועלות הנ"ל קיימות בספר האור החיים הקדוש יותר מבשאר ספרים. הדיבור האחד יצא מפי הרה"ק מרוז"ן בזה הסגנון: כפי שבדורות הראשונים היה ספר הזוהר מסוגל לטהרת הנשמה, כך בדורנו ספר האור החיים הקדוש מסוגל לטהרת הנשמה.

בנו הרה"ק מטשארטקוב זיע"א אמר, שמאז שמע דיבור זה יוצא מפי אביו הקדוש, נעשה אצלו הדבר כחוב גמור לסיים את כל פירושי האור החיים הקדוש מידי שבת בשבתו. קבע לו הרה"ק מטשארטקוב מנהג לסיים את כל הפירושי בטרם כנס לערוך את שולחנו הטהור לביל שבת, ולפי עדותם של זקני החסידים, היו יכולים כל שבת לדעת מראש לפי אורך פירושו של האור החיים הקדוש באותה פרשה, מתי ייכנס לערוך את שולחנו.

בטרם נמשיך אל הדיבור השני שיצא מפי הרה"ק מרוז"ן, יש לעצור ולשאל מה שרבים שואלים: היתכן שספר האור החיים הקדוש החליף את ספר הזוהר הקדוש?! הלא ספר הזוהר הוא קודש קדשים, ומי יוכל לומר שכיום לא הוא מסוגל לטהרת הנשמה כי אם ספר האור החיים הקדוש?

מעשה

התשובה לשאלה זו מצאנו בעובדא שסופרה על ידי הרה"ק רבי חיים מאיר מוויניץ זיע"א: הרה"ק מרוז"ן זיע"א מצא את חתנו הרה"ק ר' דוד היילפרין זצ"ל בעת חתונתו קורא בספר הזוהר. שאל אותו לדעת במה הוא עוסק. ענה לו חתנו: קורא אני בספר הזוהר, אשר לפי המקובל הוא מזכך את הנשמה.

אמר לו הרה"ק מרוז"ן: "הרי אמרו שבעשה שהאדם חוטא נשמתו בורחת ממנו, ומעתה מה יועיל לו לאדם חוטא כשיקרא בספר הזוהר, הלא נשמתו אינה נמצאת אצלו, ואת מי יזכך?" שאל אותו חתנו כדת מה יעשה לזכך את נשמתו. אמר לו הרה"ק מרוז"ן: "למד ספר האור החיים הקדוש אשר מזכך את הנפש ואת הרוח, וכשתזכך את הנפש ואת הרוח, ממילא תשוב הנשמה אליך!"

הבנה למעשה

כעת מובן לנו הפלא ופלא מדוע הכביר כל כך הרה"ק מרוז"ן במילים, ואתו עמו כל הצדיקים רועי החסידות על גדול מעלת הלימוד בספר האור החיים הקדוש ותועלתו לטהר את הנשמה, כי ידעו שלפי ירידת הדורות, דווקא ספר האור החיים הקדוש הוא התרופה באשר הוא מזכך את הנפש ואת הרוח.

המשך הקדמה למעשה

וכעת נעבור אל הדיבור השני שיצא מפי הרה"ק מרוז"ן זיע"א, וזה סגנונו: הספר החסיד הראשון שעל החסידים ללמוד, הוא ספר האור החיים הקדוש. כך העיד הרה"ק רבי משה ווייס זצ"ל המכונה ר' משה בטלן, אשר היה בקי בדברי האור החיים הקדוש והיה עוסק כל ימיו ללמוד לאחרים, שאין שום יסוד מיסודות החסידות שאינו מופיע בדברי האור החיים הקדוש.

דבר זה הוא פלא שמימי, כי הנה אותם יסודות שהבעש"ט הקדוש קבע אותם לחיות על פיהם, הם דברים שלא היו מקפידים עליהם כל כך לפניו, וכשבא הבעש"ט הקדוש ועורר עליהם, היו בבחינת תורה שבעל פה, ורק לאחריו נרשמו הדברים על ידי תלמידיו הקדושים. והנה באותו זמן ישב לו צדיק זה בריחוק מקום מבלי לפגוש את הבעש"ט הקדוש

אף לא פעם אחת, והעלה בחיבורו את כל אותם יסודות שהבעש"ט הקדוש עורר עליהם. ובנותן טעם להביא את מה שאמר הרה"ק רבי יהודה צבי מסטרעטין זיע"א: "האור החיים והבעש"ט - אחד מהם היה נפש דוד ורוח שלמה, והאחר נפש שלמה ורוח דוד, ולכן שררה האבה עזה ביניהם הגם שלא נתראו מעודם.

עוד אמר שאילו היו מתראים פנים אל פנים, היו מתאחדות נפש דוד עם רוחו ונפש שלמה עם רוחו והיה נעשה התיקון השלם, ועיכבו עליהם מן השמים שלא להתראות פנים אל פנים משום שלא הגיעה עדיין עת קץ.

האדמו"ר האמצעי מליובאוויטש זיע"א אמר (פרשת ויחי), שכך יצא מפה קדוש הבעש"ט זיע"א, שכל פעם שהוא נכנס להיכלו של משיח, הוא רואה שה'אור החיים' הקדוש הקדימו וכבר הוא נמצא שם.

הגה"ח הנודע ר' משה מידנר זצ"ל מסר, שהבעש"ט אמר על האור החיים הקדוש שלושה דברים: הוא חכם גדול, ניצוץ של משיח, ובעל בכי.

עוד יצא פעם מפי הבעש"ט הקדוש: ראיתי את האור החיים הקדוש יושב על כסא בהיכלו של משיח והוא מעיין בספרו, ודרכו קרובה לדרכנו.

הבנה למעשה

הוא אשר דיברנו שספר האור החיים הקדוש, מלבד התועלת שיש ללמוד אותו לטהר את נשמתו, הוא גם מלמדו בינה איך להתנהג על פי יסודי החסידות, איך ובאיזה אופן לעשות את צרכיו הגשמיים, ואיך ובאיזה אופן לתקן ולשכלל את ענייניו הרוחניים.

כך העיד הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל, על עצמו שמאז התחיל ללמוד בספר האור החיים הקדוש בקביעות נשתנה ונעשה לאיש אחר. ומפי קדוש הרה"ק רבי יוחנן מסטאלין זיע"א יצא שה'אור החיים' הקדוש מגביה כל אדם לפי מדרגתו!

מעשה

ובדברנו על קדושת הספר ועל כוחה לטהר את הנשמה וללמד לאדם בינה, מן הראוי להביא מעט מזער מגודל קדושתו ופרישותו של מחברו רבינו חיים בן עטר זיע"א הנקרא על שם ספרו "האור החיים הקדוש".

הבעש"ט הקדוש העיד על האור החיים הקדוש, שלגודל קדושתו היה טובל במקווה כל פעם לאחר עשיית צרכיו, ואפילו כשהיה יוצא להסך את רגליו כמו בבית המקדש (וימא כח. א). (ואף הבעש"ט נהג כן). ולא זו בלבד, אלא אף היה מחליף אז את בגדיו בבגדים מכובסים.

הבנה למעשה

הרה"ק מצאנז-קלויזנבורג זיע"א אמר פעם באחד משיעורי החומש רש"י שלו בדברו על המושג "ליהנות מזיו השכינה": אין אנו קטני ערך יכולים להשיג דבר זה, שהרי אנו עסוקים באכילה ושתייה, ורק הפרושים מתענגו העולם הזה כגון האור החיים הקדוש, יכולים להשיגו. ואמר שיכולים לראות מלשונותיו של האור החיים הקדוש הפזורות בספרו אחת הנה ואחת הנה, באיזו מדרגה גבוהה של קדושה ופרישות היה.

והאמת שהספר המגדיר באופן המושלם ביותר את האור החיים הקדוש, הוא ספרו שלו בעצמו - "אור החיים". אם זה בלשונותיו המלהיבים שכתב בפרשת יתרו קודם קבלת התורה על אודות החשוק ונחשק, ואם זה במה שכתב בפרשת אחרי בעניין דביקות נעילות עייבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות וכו', אשר המגיד הק' ממעריטש זיע"א אמר עליו שהיה לו עשר פעמים מסירות נפש בכתבו אותו.

מעשה

מסופר על החסיד הנודע מיקירי קרתא דירושלים, ר' נטע פריינד זצ"ל, שלא זכה שנים הרבה לבן זכר, עד שהבטיח שאם יזכה לבן זכר יקרא שמו בישראל "חיים" על שם האור החיים הקדוש, ונושע בבן זכר. אך דא עקא שהיה אז מיד לאחר פטירת זקנו ר' דוד והתלבט כדת מה לעשות. עלה בדעתו לקרוא לדרך הנולד "חיים דוד" כשם שניהם, והלך לשאול בעצת הרה"ק מבעלזא זיע"א.

הבנה למעשה

אמר לו הרה"ק ככהאי לישנא: התרצה לצרף כחדא שם של בשר ודם ושם של מלאך?! הלא זקנך היה בשר ודם ואילו האור החיים הקדוש היה מלאך! עשה החסיד כדבריו וקרא את בנו בשם חיים, והנה הוא נמנה על חשובי החסידים בירושלים ומפיץ את אור התורה והחסידות לעדרים הצמאים לדבר ה'.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

זכני לקבל שבתות!

הלומד בשבת - שכרו פי אלף!

מאז ומקדם רצית לנצל את ימי שבתות הקיץ הארוכים לעמול בתורה ולהתמיד בה? אך לא תמיד הצלחת בכך?!

מען ישעריך נפלאים בעיני חסידים תלמוד התורה במשך קודש יעמוד לניצן להצליח לעשות את הברוך. לשמיעתה ישעריך:

טלפון ישיר שע"י 'קול הלשון': 073.295.1337

לגישה ישירה לתקנית תורה לחצו בכניסתכם למערכת כנ"ל ואח"כ 111143 ובחרו שיעור רצוי.

קול הבינני א"מ - 072.257726 ארה"ב - 718.686.8300 ברטניה - 0204.586.2115 ברגה - 03.300.0223

לקבלת הגיליון בקביעות
info@machonhavineim.com

לתרומות והצעות שיעור וכן לקבלת השיעור דבר יום ביומו ניתן לפנות
שירות למכון הבינני בדוא"ל info@machonhavineim.com

יעמדו על הברכה על אשר נגד לכם להרים תרומת קודש למען הפצת הגליון

ידידנו הר"ר זאב
ברגובסקי שליט"א

לרגל נישואי בנו
החתן הבחור המופלג
ה"ה יעקב הל"ו

עב"ג בת ידידנו הר"ר יגאל
חרקובסקי שליט"א
י"ד שיכוכ לנכות בית נאמן לה ולתורת!

ידידנו הר"ר שלמה
זלמן ברנד שליט"א

לרגל נישואי בנו
החתן הבחור המופלג
ה"ה יוחנן הל"ו

עב"ג בת ידידנו הר"ר בנימין
יצחק ברנשטיין שליט"א
י"ד שיכוכ לנכות בית נאמן לה ולתורת!

ידידנו הר"ר יוחנן
בורנשטיין שליט"א

לרגל נישואי בנו
החתן הבחור המופלג ה"ה
אלטר שמואל יצחק הל"ו

עב"ג בת
הר"ר יצחק אייזיק אייזן ז"ל
י"ד שיכוכ לנכות בית נאמן לה ולתורת!